

Västsvensk identitet

Så stärker Borås, Skövde, Trollhättan, Uddevalla och Varberg Västsverige

Innehåll

Förord	3
Inledning	5
Nulägesanalys	7
Tankesmedjornas uppfattning av nuläget	16
Tankesmedjornas visioner	24
Slutsatser och rekommendationer	31
Så gjordes studien	34

Västsvensk identitet är publicerad av Västsvenska Handelskammaren 2015.

Författare/Markus Ottemark/markus.ottemark@handelskammaren.net

Citera oss gärna men ange källa.

Papper/Munken Polar 200 gram (omslag)/Munken Polar 120 gram (inlaga)

Förord

Idag är det regioner som konkurrerar med varandra om kompetens och kapital. Göteborg, Borås, Skövde, Trollhättan, Uddevalla eller Varberg kan inte på egen hand klara sig i den globala konkurrensen. De västsvenska naven behöver varandra. Handelskammaren har låtit tankesmedjor formulera visioner för hur de vill att deras städer ska utvecklas till 2030.

Göteborg är regionens draglok och kommer att växa till en miljonstad inom några decennier. Med sitt stora utbud av nöjen, aktiviteter och inte minst jobb kommer miljonstadens dragningskraft på de unga och särskilt de välutbildade att vara stark. Detta kommer också att påverka Borås, Skövde, Trollhättan, Uddevalla och Varberg. Exakt hur vet vi inte, men hur de väljer att förhålla sig till Göteborgs utveckling har betydelse. En region som välkomnar och är förberedd på förändring kommer att klara sig bättre än en region som passivt inväntar och fruktar förändringen.

Joacim Carlson
vVD Västsvenska Handelskammaren

Marcus Holhammar
Regionchef Boråsregionen

Vi tror att de västsvenska naven kommer att stärkas av utvecklingen i Göteborg. Men vi anser också att orterna i större utsträckning än idag måste positionera sig i förhållande till varandra och övriga Västsverige. Genom att komplettera varandra snarare än att konkurrera eller kopiera varandra kommer de att stärka Göteborg och Västsverige. Hur Borås, Skövde, Trollhättan, Uddevalla och Varberg ska bidra till och stärka Västsverige måste invånarna, kommunerna, näringslivet och akademien i respektive nav fundera på. Från näringslivets sida har det arbetet påbörjats via tankesmedjor.

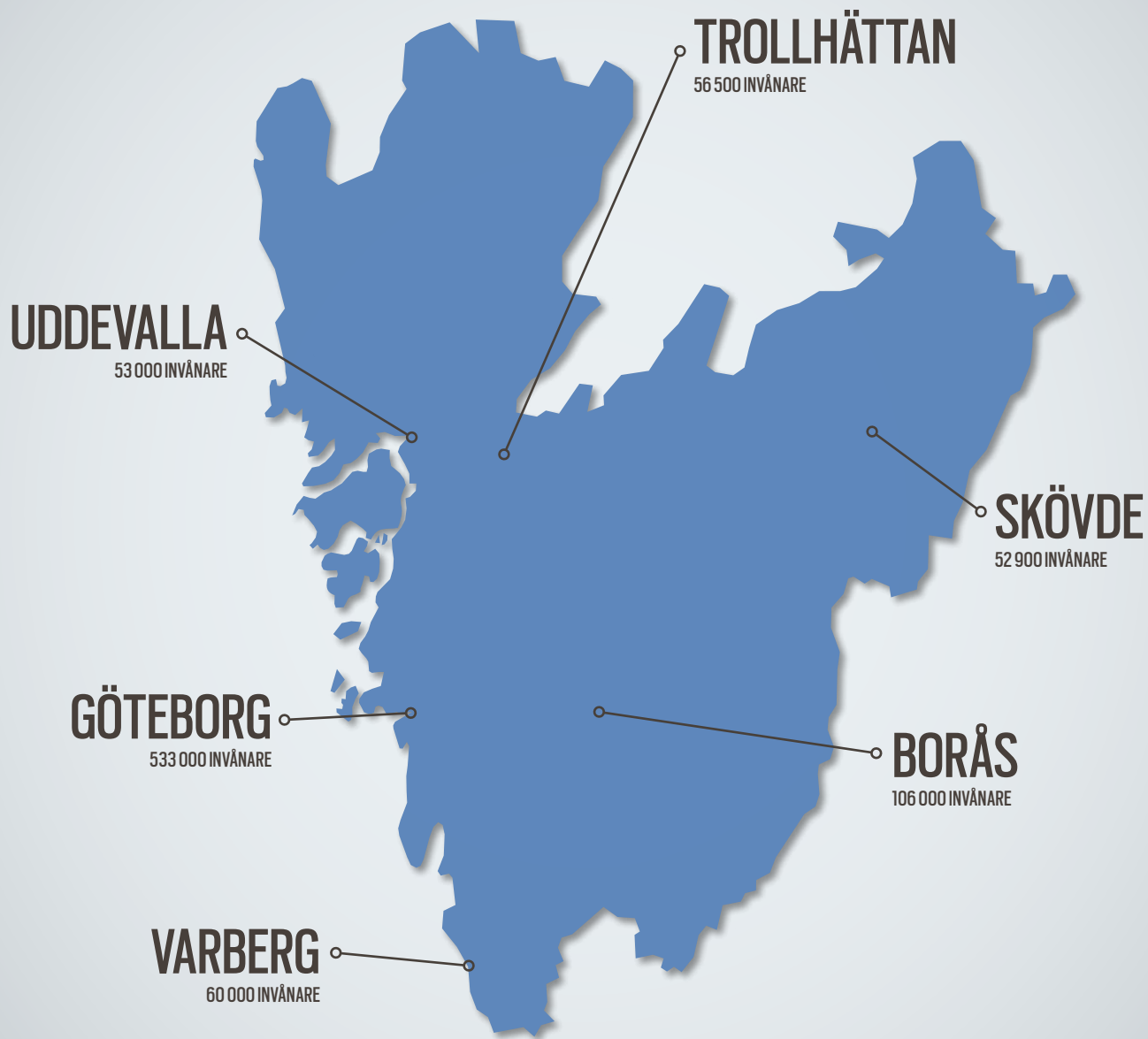
Resultatet från de Handelskammaredda tankesmedjorna visar att varje ort har något unikt att bidra med, men också att det finns likheter i förutsättningar och behov. Tankesmedjorna landade i näringslivets vision för respektive ort. I den här rapporten redovisas visionerna och tankesmedjornas väg fram till dem.

Bjarne Pettersson
Regionchef Skaraborg

Lars Segelod
Regionchef Fyrbodal

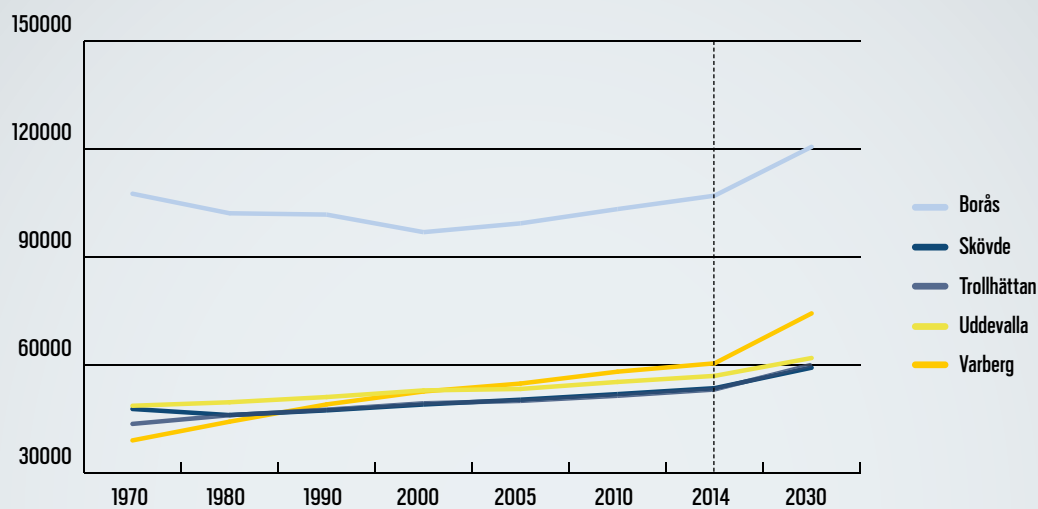
Inledning

Med Handelskammarens tankesmedja i Varberg som förebild tog Handelskammaren 2014 initiativ till fyra nya tankesmedjor, i Borås, Skövde, Trollhättan och Uddevalla. Uppdraget var att ta fram näringslivets vision för sin stad. Hur kan huvudorterna i Boråsregionen, Fyrbodal och Skaraborg positionera sig när Göteborg så tydligt tar sats mot framtiden? Hur ska de bidra till och stärka Västsverige? Utöver att samla och ena näringslivet kring en vision syftade arbetet också till att:

- » Påverka och inspirera politikerna i respektive ort
- » Skapa stolthet kring sin delregion
- » Öka medvetandet om de framtidsfrågor som berör Västsverige

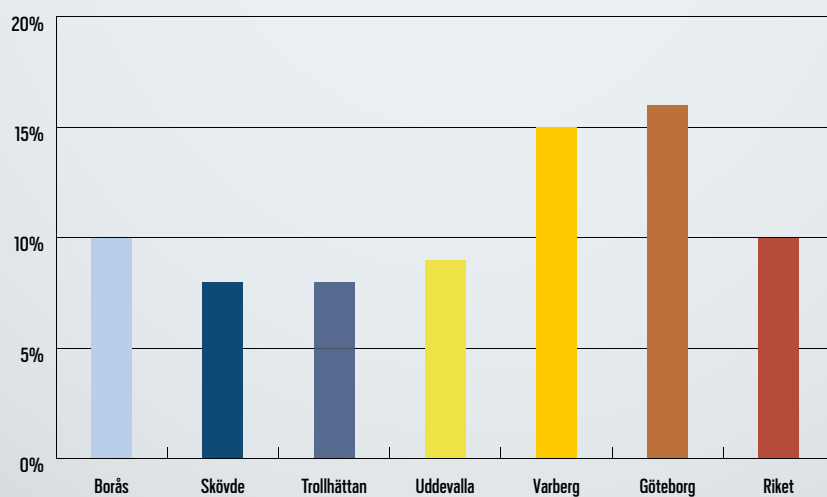
Genom att ta fram egna visioner vill näringslivet visa att man ser positivt på Västsveriges utveckling och att man vill vara med och forma framtiden. Jernhusen har varit med och delfinansierat Handelskammarens arbete och stod dessutom för ett viktigt inspel genom att informera tankesmedjorna om planerna för RegionCity, Göteborgs nya affärscentrum och regionala samlingspunkt. Inspelet kom att påverka hur flera av tankesmedjorna såg på sitt resecentrum med kringliggande stationsområde.

BEFOLKNINGSUTVECKLING I DE REGIONALA NAVEN

Antal invånare 1970-2014 samt prognos 2014-2030.

Källa: SCB

Befolkningstillväxt åren 2000-2014.

Källa: SCB

Nulägesanalys

Visionsarbetet tog sin början i en övergripande omvärldsanalys som följdes av en grundlig nulägesanalys av städerna. Nulägesanalysen redovisas i två delar. Först en del som i huvudsak består av offentlig statistik samt mer eller mindre obestridlig fakta om exempelvis infrastruktur. Del två av nulägesanalysen består av en så kallad SWOT-analys. Det vill säga en analys av stadens tillgångar, brister, möjligheter och utmaningar, fritt översatt från engelska. SWOT-analysen fångar även upp sådant som statistikdelen inte kunnat mäta.

Statistikdelen fokuserar på befolkningstillväxt, bostadsutbud, tillgång till högsolor, invånarnas utbildningsnivå, näringslivsstruktur samt infrastruktur. De valda faktorerna är relevanta ur ett näringslivsperspektiv och utgör grunden för de visioner som presenteras längre fram.

För att möta befolkningstillväxten behövs bostäder

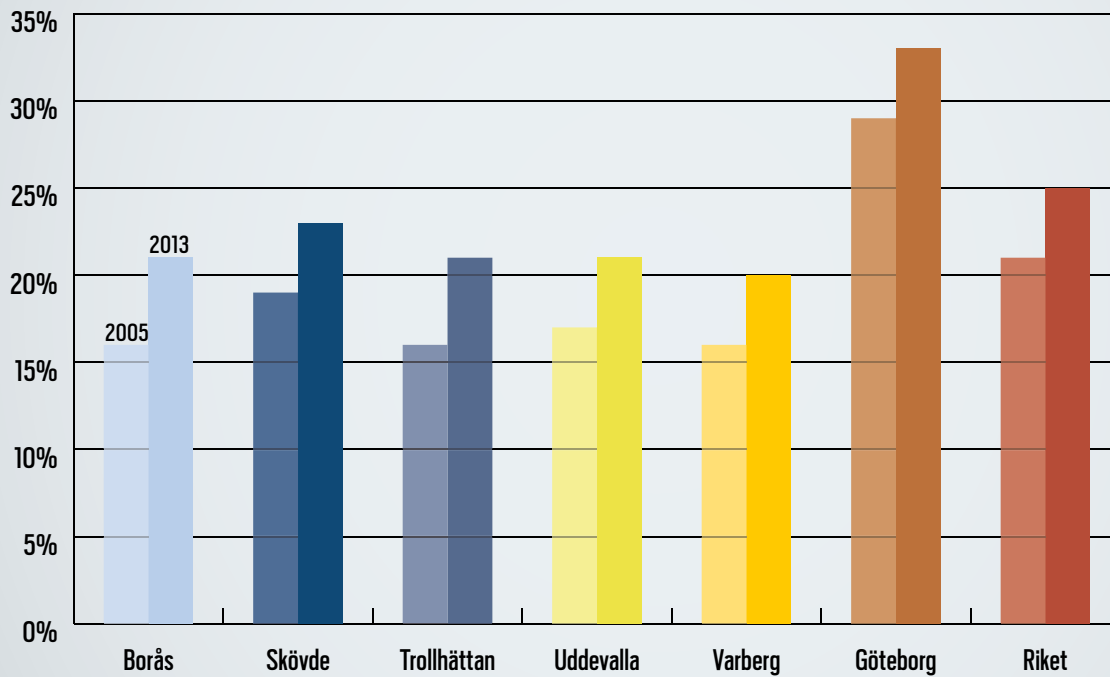
En av näringslivets största utmaningar är att hitta rätt kompetens. Ju fler som bor i en arbetsmarknadsregion desto lättare för näringslivet att hitta rätt kompetens. Även för en arbetstagare är det lättare att hitta ett jobb som motsvarar dennes kompetens och intresse i en stor arbetsmarknadsregion. Ur den aspekten är en stor stad bättre än en liten stad och en växande stad är bättre än en avfolkningsstad.

Med sina 106 000 invånare är Borås Västsverige näst största stad, efter Göteborg. Staden har haft en stabil befolkningstillväxt under hela 2000-talet. Tillväxtperioden föregicks av en nästan 30 år lång period

av minskande befolkning, delvis förklarad av krisen inom textilindustrin. Skövde, Trollhättan, Uddevalla och Varberg är relativt jämnstora med mellan 53 000 och 60 000 invånare. Varberg är den ort som sticker ut mest genom en mycket stark befolkningstillväxt de senaste årtiondena. Under åren 2000-2014 hade Varberg, som enda delregionalt nav, en nästan lika stor befolkningstillväxt som Göteborg. Befolkningsprognoserna fram till 2030 pekar på att Varberg kommer fortsätta att vara det nav som växer snabbast. Men även de andra naven förutspås att växa, vilket inte är alla kommuner förunnat. Trots att Sveriges befolkning kommer att öka med nästan en miljon invånare fram till 2030 så förutspås befolkningen minska i hälften av landets 290 kommuner. Sverige fortsätter att urbaniseras i snabb takt och det är i storstadsregionerna och universitetsstäderna som befolkningstillväxten sker. Göteborg och de västsvenska naven tillhör i det perspektivet vinnarna.

I en region som växer måste det byggas bostäder. Brist på bostäder hämmar utvecklingen och människor som vill flytta till kommunen tvingas söka sig någon annanstans. Konsekvensen av det kan bli att företag har svårt att hitta rätt kompetens. Samtliga västsvenska nav har i dag bostadsbrist. Enligt en kalkyl från Statistiska centralbyrån (SCB) publicerad i Dagens Nyheter mars 2014 borde det, mot bakgrund av befolkningstillväxten i kommunerna, under åren 2006-2012 ha byggts ytterligare 2100 bostäder i Borås, 550 i Uddevalla, 520 i Varberg, 330 i Trollhättan och 208 i Skövde.

ANDEL HÖGUTBILDADE 2005 OCH 2013

Andel högutbildade i åldrarna 25-64 år 2005 respektive 2013. Som högutbildad klassas den som har mer än 3 års eftergymnasial utbildning.
Källa: SCB

Utbildningsnivån stiger men är något lägre än riksgenomsnittet

Det är en styrka för en ort att ha en egen högskola alternativt mycket goda pendlingsmöjligheter till ett lärosäte. Det visar flyttströmmarna.

Chalmers och Göteborgs universitet lockar till sig många studenter från hela Sverige och förstås även från övriga Västsverige. Utöver dessa två lärosäten har Borås, Skövde och Trollhättan egna högskolor. I Varberg finns Campus Varberg som genom samarbete med högskolor, främst dem i Halmstad och i Borås, erbjuder vissa högskoleutbildningar. En motsvarighet finns även i Uddevalla, Högskolecentrum Bohuslän (HCB). Utöver några högskoleutbildningar erbjuder HCB ett antal yrkesutbildningar.

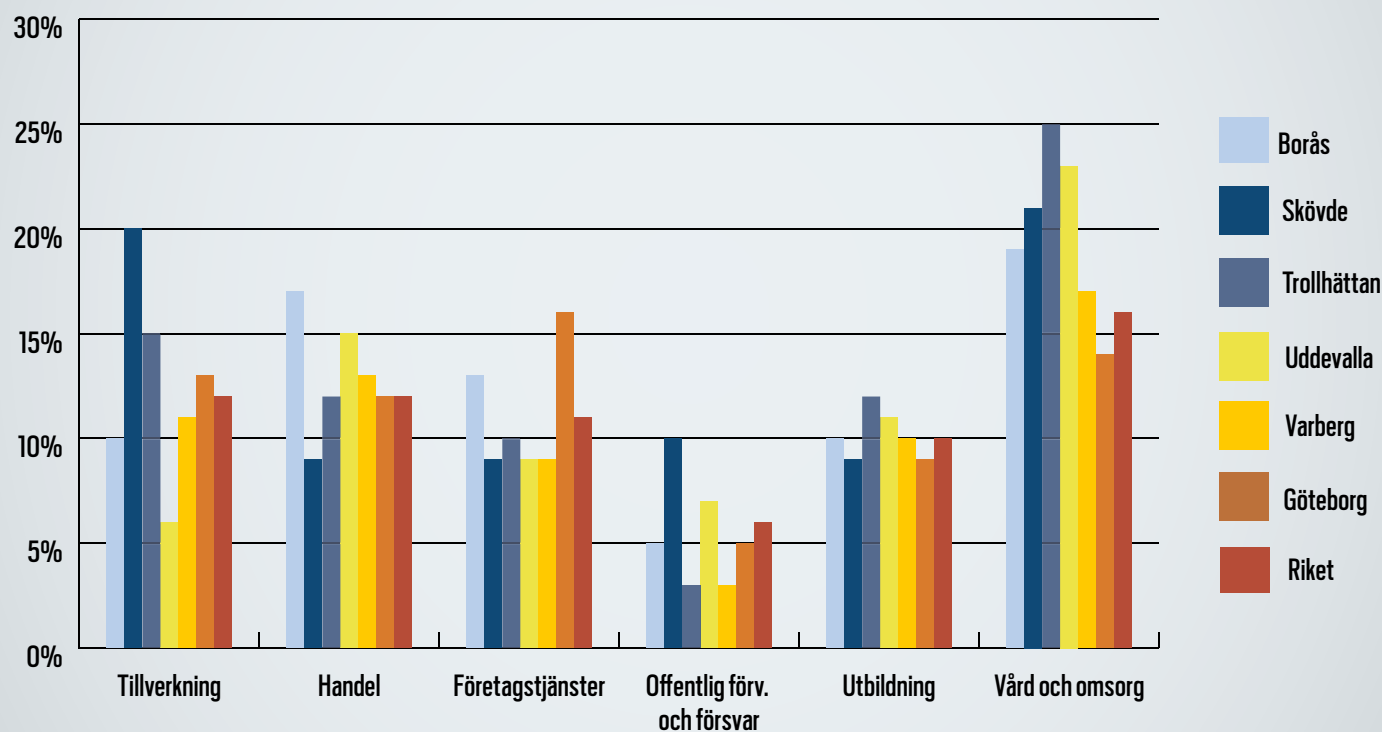
Högskolorna i Borås, Skövde och Trollhättan är relativt små med mellan 11 000 – 13 000 studenter. Även om Högskolan Väst i Trollhättan och Högskolan i Skövde är starka inom energiteknik respektive spelutveckling, så är det i första hand breddutbildningar snarare än spetsutbildningar som de erbjuder. Tankesmedjorna uppfattar att de två högskolorna har svårt att konkurrera med andra lärosäten om de bästa lärarna och studenterna. En uttalad målsättning för båda är att ha ett tätt samarbete med det lokala näringslivet. Tankesmedjorna i städerna anser att det samarbetet kan bli mycket bättre. Den uppfattningen framkom även i en

rapport från Handelskammaren 2013 där Skaraborgs näringsliv tillfrågades om samarbetet med Högskolan i Skövde. Högskolan i Borås har tydligare än de andra två hittat en unik prägel. Genom textilhögskolan erbjuds inte bara grundutbildningar som är unika i sitt slag i Sverige utan även världsledande forskning inom området smarta textilier. Textilhögskolan lyckas därmed locka till sig de mest eftertraktade lärarna och eleverna inom området.

Andelen högutbildade invånare är lägre i de västsvenska naven än riksgenomsnittet, trots egna högskolor eller närhet till andra lärosäten. Högst andel högutbildade finns i storstäderna och deras kranskommuner samt i de stora universitetsstäderna. En högutbildad befolkning är en klar fördel för en kommun och en region då det ofta innebär högre inkomster och följaktligen skatteintäkter. En relativt låg utbildningsnivå hos invånarna kan innebära svårigheter för företag att rekrytera spetskompetens.

Andelen högutbildade har stigit relativt mycket i Sverige och även i de västsvenska naven på bara några år. Störst är skillnaden i Trollhättan där andelen högutbildade ökat med närmare sex procentenheter. En alltmer etablerad och känd högskola samt att krisen inom fordonsindustrin fått allt fler att välja skolbanken är två tänkbara orsaker.

NÄRINGSGRENAR SOM SYSSELSÄTTER INVÅNARE I VÄSTSVERIGE

Andel förvärvsarbetande inom respektive näringsgren, per ort och jämfört med riksgenomsnittet.

Källa: SCB

Ensidigt branschberoende ger ökad sårbarhet

Sett över tid är det viktigt att en lokal eller regional arbetsmarknad inte är allt för beroende av enstaka arbetsgivare eller särskilda branscher. För att på ett bra och tillfredsställande sätt kunna möta utmaningar, strukturomställningar och konjunkturcykler är det bästa receptet att ha en så diversifierad arbetsmarknadsstruktur som möjligt.

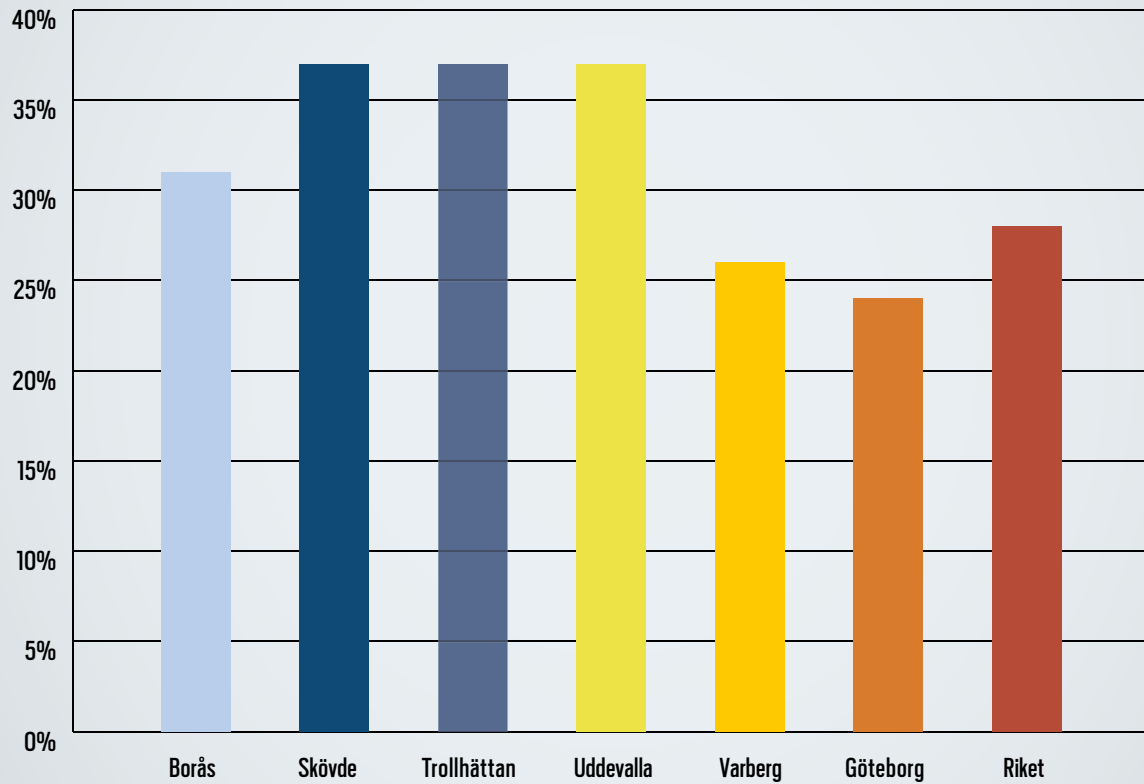
De fem näringsgrenar som sysselsätter flest i Sverige är i fallande ordning Vård och omsorg, Tillverkning, Handel, Företagstjänster samt Utbildning. Tillsammans sysselsätter dessa näringsgrenar 62 procent av alla förvärvsarbetande i Sverige. Även i de västsvenska naven är de näringsgrenarna dominerande men det finns samtidigt betydande skillnader som sätter tydlig prägel på och påverkar respektive nav.

I Skövde arbetar fler än var femte person inom tillverkning, att jämföras med Uddevallas 8 procent. Att en bransch är så pass dominerande gör kommunen mer känslig för branschspecifika konjunkturer och eventuella utlokaliseringar eller nedläggningar. För Trollhättan blev det verklighet i slutet av 00-talet. Då stod tillverkningsindustrin för 24 procent av alla förvärvsarbeten, nu är siffran nere på 15 procent vilket är i nivå med riksgenomsnittet. Trollhättan har efter Saabkrisen gått i riktning mot mer småföretagande och är idag mindre beroende av stora arbetsgivare. För Skövde är det förstås positivt med starka tillverkningsföretag men det finns en inbyggd risk som på sikt kan medföra stora konsekvenser. Av denna anledning är det extra angeläget att nya företag inom nya branscher etablerar sig i Skövde. I likhet med Trollhättan har

Borås, Uddevalla och Varberg genomgått kriser (textil, varv respektive omställning från brukssamhälle) som framtvingat strukturförändringar.

Skövde sticker även ut när det gäller näringsgrenen Civila myndigheter och försvar som där står för 9 procent av alla förvärvsarbeten. Det kan till stor del förklaras av Försvarsmaktens placering på orten. Motsvarande siffra för riket är 6 procent och i Trollhättan och Varberg bara 3 procent. Skövde är därmed sårbart även för eventuella neddragningar inom Försvarsmakten. I skrivande stund talas det dock snarare om ökade anslag till försvaret än om neddragningar vilket för Skövdes del är positiva signaler. Borås utmärker sig genom sin stora andel som verksam inom handel. Knalletraditionen lever vidare. Samtliga jämförda orter har relativt många sysselsatta inom vård och omsorg vilket till stor del förklaras av att de alla har sjukhus.

ANDEL OFFENTLIGANSTÄLLDA I VÄSTSVENSKA NAV

Andel förvärsarbetande inom Offentlig förvaltning och service
Källa: SCB

Privat näringsliv och offentlig sektor kompletterar varandra

En bra regional arbetsmarknadsstruktur kännetecknas av en mångfald av branscher och en mix av stora och små företag. Därtill är det önskvärt med en mix av tjänster inom det privata näringslivet och inom den offentliga sektorn. Det privata näringslivet skapar medel till välfärden och gör kommunen mer attraktiv. Samtidigt har den offentliga sektorn en dämpande effekt på konjunkturkänsligheten. Statliga myndigheter och verk har dessutom en relativt hög grad av högavlönade akademiker. Att 152 av 237 statliga

förvaltningsmyndigheter har sina huvudkontor förlagda till Stockholm är exempelvis till stor nytta för Stockholm. Myndigheterna skapar arbetstillfällen både direkt och indirekt genom köp av varor och tjänster. Trollhättan har högst andel offentliganställda av de västsvenska naven. Lägst andel har Varberg.

Drygt hälften av dem som jobbar inom offentlig sektor arbetar inom kommunal förvaltning. Mer än 15 procent arbetar inom statlig förvaltning och lika stor andel inom landstingen. Återstoden arbetar inom statliga och kommunala bolag.

En god infrastruktur utvidgar arbetsmarknaden

Infrastrukturens betydelse för en region kan knappast överdrivas. Att satsa på vägar, järnvägar och kollektivtrafik i storstäderna och binda samman regionerna, är ett effektivt sätt att skapa god sysselsättning och tillväxt. Detta gäller i synnerhet i Västsverige där en stor del av industrins investeringar sker.

Det har skett stora infrastruktursatsningar i Västsverige på senare år, exempelvis BanaVäg i Väst. Men behoven är mycket större. Västsvenska paketet, mötesseparerad E20, ny järnväg mellan Göteborg och Borås, dubbelspår mellan Göteborg och Uddevalla är exempel på nödvändiga investeringar. Dessutom behövs en fortsatt utbyggnad av Landvetter, regionens i särklass viktigaste flygplats.

Borås

Borås har genom riksväg 40 goda vägförbindelser med Göteborg. Hösten 2015 blir motorvägen till Ulricehamn klar. Därmed kortas inte bara restiden mellan dessa två orter utan även restiden till Jönköping och Stockholm. Järnvägen mellan Göteborg och Borås håller inte måttet. Plankorsningar, enkelspår och en rälsdragning som inte går kortaste vägen innebär att det går snabbare att åka buss mellan Göteborg och Borås än tåg. Det finns dock planer på en fullt utbyggd järnväg mellan Göteborg och Borås via Landvetter flygplats. Fullt utbyggd kommer järnvägen att knyta de två orterna ännu närmare varandra och de kommer med all sannolikhet att tillhöra samma arbetsmarknadsregion.

Skövde

Även om det råder trängsel på Västra stambanan så har Skövde, till skillnad från Borås, bra tågförbindelser med Göteborg och Stockholm. Det går förvisso att åka direkttåg till Stockholm även från Uddevalla men faktum är att Skövde är det enda västsvenska nav som har riktigt goda tågförbindelser med huvudstaden. Vägförbindelserna är däremot avsevärt sämre. För att göra vägtransporter mellan Göteborg och Skövde säkra och tidseffektiva måste E20 (och i viss mån även riksväg 49) byggas ut. Enligt Trafikverkets plan kommer detta att vara genomfört år 2025.

Trollhättan

Tidigare nämnda BanaVäg i Väst har haft stor betydelse för Trollhättan som därigenom kommit mycket närmare Göteborg. Motorväg nästan hela vägen och dubbelspårig järnväg innebär att det bara är en tidsfråga innan Trollhättan ingår i Göteborgs arbetsmarknadsregion. Även förbindelserna med Vänersborg och Uddevalla får anses goda.

Även Vänersjöfarten påverkar Trollhättan. Årligen passerar ca 1300 lastfartyg och mängden gods uppgår till nära 2 miljoner ton. 2030 bedöms slussarna i sin nuvarande form vara uttjänta och samtidigt räknar Trafikverket med att mängden gods kommer öka till nära 4 miljoner ton, vilket skulle innebära en fördubbling jämfört med idag. Potential finns men i nuläget saknas finansiering vilket är en förutsättning för fortsatt utbyggnad. Frågetecken finns även för flygplatsen som idag har drygt 36 000 resenärer varje år varav merparten flyger till Bromma. En eventuell nedläggning av Bromma skulle kunna framtvinga en nedläggning även av flygplatsen i Trollhättan.

Uddevalla

Med undantag för några korta delsträckor erbjuder E6 motorväg hela vägen från Göteborg till Oslo. Uddevalla har således goda vägförbindelser till både Göteborg och Norge. Även riksväg 44 från köpcentrat Torp, via Uddevalla till Trollhättan och Vänersborg håller god nivå men skär genom Uddevalla och blir därmed en barriär. Tågförbindelserna är avsevärt sämre. Från Strömstad till Göteborg är det enkelspår och på detta trängs regionaltrafik och i viss mån även godstrafik. Medelhastigheten på regionaltågen till Göteborg är knappt 80 km/h vilket gör att många pendlare väljer bilen. I nuläget finns inga beslut om dubbelspår mellan Göteborg och Uddevalla. Om eller när detta tillkommer kommer Uddevalla sannolikt att snabbt integreras i Göteborgs arbetsmarknadsregion.

Uddevalla hamn är en av landets största styckgodshamnar och totalt passerar cirka 400 båtar varje år. Hamnen sysselsätter ca 100 personer och hanterar under ett år 120 000 ton gods, något som också ökar för varje år som går. Hamnen har direktspår till det nationella järnvägsnätet liksom goda förbindelser med E6. Hamnen är klassad som ett riksintresse vilket innebär att den ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra utnyttjandet av den. Till den relativt centrala hamnen och dess granne Kynningsrud kommer årligen mellan 10 000 och 15 000 tunga fordonstransporter.

Varberg

Varberg har tack vare E6 mycket goda vägförbindelser såväl norr- som söderut. Österut är förbindelserna sämre. Såväl riksväg 41 som 153, två för godstransporter till hamnen mycket viktiga vägar, är bristfälliga. Upprustning av 41:an pågår. Från norra Varberg finns dubbelspår till Göteborg och inom några år finns dubbelspår också söderut till Ängelholm inklusive en tågtunnel under Varberg som planeras stå färdig 2024. Även en ny hamnbana är planerad med byggstart 2015. Satsningarna förbättrar pendlingsmöjligheterna och ökar tillgängligheten till Varbergs hamn.

Tankesmedjornas uppfattning av nuläget

En nulägesanalys av en region eller kommun måste baseras på mer än statistik. Ett skäl är att valet av vilken statistik som lyfts fram kan vara godtyckligt. Ett annat skäl är att svårämata faktorer som en anda, ett självförtroende eller självbild också måste fångas upp i nulägesanalysen. Här redovisas de faktorer som tankesmedjorna enades om är de mest betydelsefulla för respektive nav. Avsnittet avslutas med en fördjupning av analyserna.

BORÅS

	TILLGÅNGAR	BRISTER
GEOGRAFI & INFRASTRUKTUR	<p>Unikt logistikläge – nära till Göteborgs stad och hamn samt Landvetter. Bra placering mellan Oslo och Köpenhamn.</p> <p>God befolkningstillväxt - Västsveriges näst största stad ger tillgång till kompetens.</p>	<p>Eftersatt järnväg. En ny stambana mellan Göteborg och Stockholm via Borås behövs.</p> <p>Bristande kollektivtrafik.</p>
NÄRINGSLIV & UTBILDNING	<p>Knalleandan – entreprenörskap och handlingskraft.</p> <p>Starka kluster inom textil, logistik och distanshandel. Diversifierat näringsliv.</p>	<p>Låg andel av invånarna har eftergymnasial utbildning.</p> <p>Nöjda entreprenörer missar möjlighet att växla upp sin verksamhet.</p>
LIVSMILJÖ	<p>En stad med självförtroende, stolthet och mod.</p> <p>Satsar på stadsutveckling.</p>	<p>Brist på bostäder i centrala delar.</p> <p>Handelsplatsen Knalleland har blivit omodern.</p>
	MÖJLIGHETER	UTMANINGAR
	<p>Befolkningsutveckling – Borås har en god utveckling. Att ha ett tydligt mål och syfte kan skapa goda resultat.</p> <p>Arbetsmarknaden är diversifierad och dynamisk.</p>	<p>Lågt bostadsbyggande – bristen på bostäder är och kan bli ett allvarligt problem för kommun och näringsliv.</p> <p>Bättre pendlingsmöjligheter krävs, såväl till Göteborg som till Stockholm.</p>

SKÖVDE

	TILLGÅNGAR	BRISTER
LIVSMILJÖ – BOSTAD & PENDLING	<p>Är en naturlig centralort i Skaraborg.</p> <p>Sport- och friluftsliv.</p> <p>Pendlingsmöjligheterna är goda.</p>	<p>Bostadsbrist</p> <p>Identitetsmarkör och puls saknas.</p> <p>Ingen livsstil för alla.</p> <p>Ej säkerställda kommunikationer.</p>
NÄRINGSLIV & UTBILDNING	<p>Högskolan i Skövde.</p> <p>Förhållandevis bred arbetsmarknad.</p> <p>Stora företag med mycket produktionskunskap.</p>	<p>Begränsade karriärmöjligheter för unga välutbildade.</p> <p>Sårbarhet – delvis beroende av tillverkningsindustrin och försvar.</p>
	MÖJLIGHETER	UTMANINGAR
	<p>Bygg fler testarenor och event kring gaming och högskolan.</p> <p>Locka barnfamiljer genom satsningar på skolan.</p> <p>Gör Skövde attraktivt för världen, en global ”hot spot”. Locka internationell kompetens genom att vara en tolerant stad.</p>	<p>Skaraborg saknar en enad front och har därför svårt att få gehör i Västra Götalandsregionen.</p> <p>Spridd bruksmentalitet och rädsla att göra fel.</p> <p>Brist på utvecklingskraft.</p>

TROLLHÄTTAN

	TILLGÅNGAR	BRISTER
GEOGRAFI, INFRASTRUKTUR & LIVSMILJÖ	<p>BanaVäg i Väst – utmärkta pendlingsmöjligheter.</p> <p>Logistikläget är bra, ligger centralt i regionen.</p> <p>Subkulturer - Junkyard m.fl. har gjort Trollhättan hett inom skatekulturen.</p> <p>Älvrummet – attraktiv miljö med stor potential.</p>	<p>Brist på attraktiva bostäder.</p> <p>Svagt varumärke utanför regionen, krisstämpel kvarstår.</p> <p>Ökad segregation.</p> <p>Stadskärnan.</p>
NÄRINGSLIV & UTBILDNING	<p>Fordonskluster.</p> <p>Spetskompetens inom flyg- och rymdteknik.</p> <p>Högskolan Väst.</p> <p>Energicentrum – samarbete mellan Vattenfall, Trollhättan energi och högskolan stärker Trollhättan som energicentrum.</p>	<p>Få branscher - teknikintensivt näringsliv.</p> <p>Ingenjörskris.</p>
	MÖJLIGHETER	UTMANINGAR
	<p>Många internationella kontakter i näringslivet öppnar upp för fler affärer med omvärlden.</p> <p>Trollhättan och regionen ingår i ett starkt fordonskluster. Detta ger goda möjligheter när framtidens transportbehov måste lösas.</p> <p>Direktflyg Landvetter – Stuttgart skulle förbinda och stärka två redan starka fordonskluster.</p>	<p>Ingenjörskris försvårar rekrytering – risk för företagsflytt</p> <p>Svårt att locka kompetens och kapital på grund av det svaga varumärket utanför regionen</p> <p>En nedläggning av Bromma flygplats skulle leda till indragna flyg från Trollhättan-Vänersborg flygplats.</p>

UDDEVALLA

	TILLGÅNGAR	BRISTER
GEOGRAFI, INFRASTRUKTUR & LIVSMILJÖ	<p>27 mil kust ger goda fritidsmöjligheter och attraktiva boendemiljöer.</p> <p>Gustavsberg och strandpromenaden.</p> <p>Geografiskt läge – centralt i regionen och mellan Göteborg och Oslo.</p>	<p>Järnvägen till Göteborg.</p> <p>Svagt varumärke – identitetslös stad.</p> <p>Hamnen ur ett stadsutvecklingsperspektiv.</p>
NÄRINGSLIV, UTBILDNING & POLITIK	<p>Differentierat näringsliv.</p> <p>Bra skolor, både grundskola och gymnasium.</p>	<p>Outvecklat centrum.</p> <p>Politisk instabilitet.</p> <p>Brist på samverkan med Göteborg.</p>
	MÖJLIGHETER	UTMANINGAR
	<p>Fokusera på Göteborg och kraften som finns där – släpp Fyrbodalfokus.</p> <p>Ta vara på HCB mer – bli bäst på att erbjuda skräddarsydda utbildningar åt företag.</p>	<p>Infrastrukturen i staden med resecentrums placering och två järnvägsstationer.</p> <p>Locka fler kapitalstarka invånare till stadskärnan – ökad handel och en mer levande stad.</p>

VARBERG

	TILLGÅNGAR	BRISTER
GEOGRAFI, INFRASTRUKTUR & LIVSMILJÖ	<p>Bra läge i Skandinavien (mellan övriga storstadsregioner) och närhet till regionmotorn Göteborg.</p> <p>Goda förutsättningar för en attraktiv livsmiljö för invånarna (naturen och havet).</p> <p>Staden genomsyras av bra grundvärderingar (miljö, jämställdhet, värme och vänlighet).</p>	<p>Avsaknad av en spännande och levande stadskärna, bristande attraktionskraft för unga.</p> <p>Bristfälliga kommunikationer inåt landet</p> <p>Hamnens utveckling är otydlig.</p>
NÄRINGSLIV & UTBILDNING	<p>Öppenhet mot världen – många av företagen agerar på en global marknad.</p> <p>Diversifierat, välmående näringsliv med god utveckling bland tjänstföretag.</p> <p>Stark besöksnäring med inriktning mot hälsa.</p> <p>Kompetens kring Campus Varberg.</p>	<p>Svag hemmamarknad.</p> <p>För liten arbetsmarknadsregion – för lågt antal invånare.</p> <p>Brist på mark för nyetablering.</p> <p>Saknas masterutbildningar inom energi och hälsa.</p>
	MÖJLIGHETER	UTMANINGAR
	<p>En flytt av hamnen ger stora möjligheter till attraktiva boendemiljöer.</p> <p>Nya tågtunneln ger ökad pendling.</p> <p>Växande Campus.</p> <p>Fokus på hälsa och hälsoutveckling, ökad samverkan mellan sjukhus och spaanläggningar.</p> <p>Energicentrum.</p>	<p>Regional splittring – Halmstad eller Göteborg?</p> <p>Stadens utbyggnadstakt, 100 000 invånare 2030.</p> <p>Hantering av frigjorda markområden kopplat till tågtunnel.</p> <p>Finns en mättnad, attityden ”vi har det för bra”.</p>

Reflektioner

SWOT-analysen förstärker flera av de förhållanden som togs upp i statistikdelen. Exempelvis bostadsbrist, bra eller brisfällig infrastruktur, den relativt låga utbildningsnivån samt tillgång till högskola. Men i tankesmedjornas analyser framkommer även andra faktorer. Här följer några reflektioner med fokus på de faktorer som tillkommit och på områden där orterna skiljer sig åt.

Självbilden varierar bland de västsvenska naven

Av SWOT-analyserna att döma finns det en optimism och ett självförtroende i Borås som saknas i de andra städerna. Det talas om den positiva Knalleandan, om handlingskraft, mod och stolthet. I de andra orterna talas det om svaga varumärken, avsaknad av identitetsmarkör och om avsaknad av mod (främst från politikerhåll). I såväl Trollhättan som Skövde talade tankesmedjorna inledningsvis om en utbredd jantelag. I Skövde, menar tankesmedjan, finns dessutom en rädsla att göra fel och brist på utvecklingskraft. Kontrasten mot Borås där stadens anda beskrivs i positiva termer blir slående.

Ledarrollen är inte alltid självklar

Skaraborgs oenighet är en av Skövdes utmaningar. En orsak är att Skövde inte fullt tagit på sig, och kanske inte fått, den självklara ledarrollen i Skaraborg. Detta har historiska förklaringar men det är viktigt att de delregionala naven tar på sig ledarrollen och agerar draglok. En liknande utmaning, om än formulerad som en möjlighet, står Uddevalla inför. Genom att rikta samarbetet mot Göteborg snarare än mot Fyrbodals kommer mycket kraft att frigöras. Fyrbodals är främst en politisk region som få av dess invånare identifierar

sig med. Fyrbodals har heller ingen naturlig ledare då såväl Uddevalla, Trollhättan som Vänersborg inom olika områden setts som ledaren. I Varberg blickar vissa mot Halmstad, andra mot Göteborg. Denna splittring riskerar innebära att Varberg tappar tempo när utvecklingen i Göteborg sätter fart. Det här problemet finns inte i Boråsregionen. Där är Borås den självklara ledaren och dragloket och det är en styrka för regionen.

Endast ett av naven anses ha en attraktiv stadskärna

Service till invånarna, exempelvis vård, skola och omsorg är självklart viktigt för att göra en stad attraktiv. Men även stadskärnan är viktig, dess miljö och utbud av exempelvis affärer och restauranger. Det är endast tankesmedjan i Borås som lyfter fram staden och den offentliga miljön som något odelat positivt. Tankesmedjan konstaterar att Borås satsar på stadsutveckling. Skulpturer och en strandpromenad längs Viskan nämns som exempel. Uddevallas tankesmedja lyfter förvisso också fram stadens vackra strandpromenad men konstaterar samtidigt att centrum är outvecklat och att handeln flyttat till Torp vid E6 några kilometer från city. Liknande tongångar hörs från Trollhättan där man förvisso är stolt över Älvrummet och ser dess potential men samtidigt uppger att stadskärnan är oattraktiv. Delvis illustrerat av ett köpcentrum som år efter år har hög vakansgrad. Inte heller Skövdes tankesmedja beskriver sitt city i särskilt positiva tongångar, puls saknas konstaterar de. Skövdes styrka är inte city utan omgivningarna med Billingen och ett stort utbud av sport- och friluftsmöjligheter. Det faktum att Borås nästan har dubbelt så många invånare som övriga nav är självklart en del av förklaringen till det större utbudet och att större resurser kan läggas på offentlig

utsmyckning. I Varberg ser tankesmedjan en enorm potential för staden. Där planeras en flytt av hamnen och en ny hamnbana som tillsammans kommer att frigöra mark som gör det möjligt att utveckla och förtäta staden.

Ett gott geografiskt läge förenar naven

Samtliga tankesmedjor konstaterar att deras stad har ett bra geografiskt läge. I Borås, Trollhättan, Uddevalla och Varberg betonas de logistiska möjligheter som läget medför. Utöver den gemensamma närheten till Göteborg nämner Uddevalla och Trollhättan närheten till Norge medan Varberg dessutom tar upp närheten till Danmark. Skövdes tankesmedja tar fasta på kommunens centrala placering i Skaraborg och goda tågförbindelse med både Göteborg och Stockholm.

Kluster och spetskompetens - Från textil till energicentrum

Borås har textil och distanshandel. Skövde har stora tillverkningsföretag. Trollhättan har teknikutvecklingsföretag med bakgrund inom fordonsindustrin och spetskompetens inom flyg- och rymdteknik. Genom Ringhals har Varberg blivit ett energicentrum och staden är sedan länge etablerad som kurort. Varberg har också utvecklats till någon form av kluster inom skobranschen då flera stora skokedjor har sin logistikbas och viss design på orten. Det finns en styrka i att tillhöra ett kluster eller att ha någon spetskompetens som lockar till sig företag och specialister. Uddevalla är den enda orten där det inte finns något tydligt näringslivskluster eller där det inte finns någon för orten unik spetskompetens. Uddevallas styrka ligger snarare i ett differentierat näringsliv med många små och medelstora företag. Uddevallas näringsliv står på många ben

vilket gör orten mindre sårbar för branschspecifika konjunkturer eller enskilda företagskonkurser. Noterbart är att Uddevalla i kommunens vision för 2040 beskrivs som ett maritimt centrum. Detta får inget stöd av tankesmedjan som på en direkt fråga avfärdade kommunens möjlighet att ta den positionen.

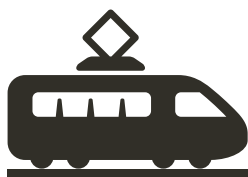
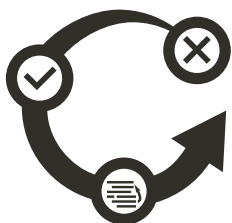
Olika möjligheter till jobb med varierande pendlingsavstånd

Trots att varken Borås, Trollhättan eller Uddevalla rent formellt tillhör Göteborgs lokala arbetsmarknadsregion så är det många som dagligen pendlar till och i viss mån från Göteborg från dessa orter. Även om Varberg också ligger inom pendlingsavstånd så har orten en lägre andel in- och utpendlare vilket kan förklaras av en fungerande lokal arbetsmarknad. Skövde ligger inte inom vad de flesta skulle betrakta som bekvämt pendlingsavstånd från Göteborg. Trots goda tågförbindelser så utgör avståndet ett hinder. Skövdes tankesmedja konstaterar också att karriärmöjligheterna för den som är ung och välutbildad är begränsade. Genom närheten till Göteborg är denna begränsning mindre påtaglig i de övriga naven. Kort sagt skulle det vara gynnsamt om Skövdes lokala arbetsmarknadsregion var större.

Tankesmedjornas visioner

Mot bakgrund av Göteborgs expansiva planer, och med nulägesanalysen som utgångspunkt, var tankesmedjornas uppdrag att formulera näringslivets vision för respektive ort. En målsättning var att ta fram spetsiga visioner och att våga prioritera bort det som är mindre viktigt för näringslivet. Här redovisas vad tankesmedjorna kom fram till.

BORÅS

En entreprenörsanda som varken kan flyttas eller kopieras

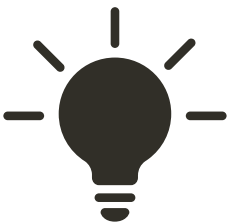
Det finns en positiv anda i Borås som är unik i regionen. Denna Boråsanda, eller Knalleanda, är tillåtande och nyfiken. I Borås uppmuntras experiment och det är ingen slump att SP och testarenan AstaZero ligger i staden.

Entreprenörer känner sig hemma i den miljö som Boråsandan skapar och andan i sig blir därmed en tillväxtmotor. Maskiner och kapital kan lätt flytta till en annan ort men Boråsandan kan varken flyttas eller kopieras och är därmed en garant för att staden kommer att fortsätta sin positiva utveckling. Ett förbättrat samarbetsklimat mellan Borås och Göteborg talar också för en fortsatt positiv utveckling. Den allmänna uppfattning inom näringslivet är att städerna inte längre ser på varandra som konkurrenser eller med ointresse. Efter 400 års väntan finns äntligen insikten om att det som är bra för Borås är bra för Göteborg och vice versa. Den planerade dubbelspåriga järnvägen mellan städerna kommer definitivt integrera städerna med varandra.

Experimentstaden där allt är möjligt

Borås tankesmedja vill se satsningar inom stadsutveckling och kollektivtrafikområdet. Resecentrum är ett prioriterat objekt. Borås måste ha ett modernt resecentrum som utöver att fungera som hubb för kollektivtrafik och cyklister också erbjuder handel och restauranger. Kollektivtrafiken mellan resecentrum och det expansiva handelsområdet Viared måste förbättras. Tankesmedjan nämner Monorail som en spännande lösning värdig en experimentstad. Vidare så anser tankesmedjan att stadsmotorvägen och korridoren dit måste utvecklas. Det finns exempel på lyckade stadsmotorvägar där man med belysning och skyltar lyckats skapa impulser att åka in i staden och inte bara passera den. Lär av dessa! Avslutningsvis måste Borås komma tillrätta med bostadsbristen. Tankesmedjans recept är att tillåta vattennära boende och att förtäta centrum. Staden måste också experimentera med olika boendeformer, billiga hyresrätter för ungdomar blandat med attraktiva villor. Det skapar en dynamisk mix som gynnar tillväxten i Borås.

SKÖVDE

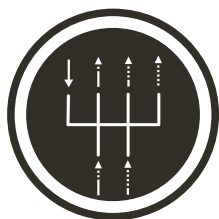
En innovativ industristad

Det är genom en innovativ industri som sjuder av skapandekraft som Skövde sticker ut i det västsvenska näringslivet. Västgötsk klurighet har bidragit till att skapa ett kluster av starka tillverkningsföretag i Skövde som är en tillgång för hela Västsverige. För varje nytt jobb inom industrin skapas ytterligare minst 1,2 jobb någon annanstans. Nyckeln till fortsatt framgång för ortens näringsliv är att vara innovativa – att leda utvecklingen snarare än att följa den. Innovation bygger på nyfikenhet och kompetens, därför måste industrin samverka med Balthazar och Makerspace som jobbar med att väcka och tillvarata nyfikenhet kring teknik och naturvetenskap hos barn, ungdomar och vuxna. För att tillvarata och utveckla relevant kompetens måste näringslivet samverka med Skövde högskola och inkubatorn Gothia Science Park. Genom en stark skola som väcker nyfikenhet kring teknik kombinerat med tät samverkan mellan näringsliv och akademi stärks Skövdes position som en innovativ industristad.

Porten till Västsverige

För att stärka Skövdes och Skaraborgs position i det framtida Västsverige måste Skövde träda fram som regionens självklara ledare. Offensiv och modig stadsutveckling är ett konkret sätt att visa ledarskap. Genom att förtäta city och integrera Billingen kan Skövde erbjuda en närmast unik miljö med attraktivt boende, stort utbud av varor och tjänster, goda pendlingsmöjligheter samt sport och äventyr alldeles runt knuten.

TROLLHÄTTAN

En världsledande teknikutvecklingsstad

Trollhättans styrka och framtida bidrag till regionen ligger inom området teknik och teknikutveckling. Saabkonkursen innebar ett hårt slag för tillverkningsindustrin i kommunen men blev också ett kvitto på att den oerhörda kompetens som fanns bland företagets ingenjörer. Många fick snabbt jobb hos andra högteknologiska företag, t.ex. Volvo och GKN. I konkursens spår föddes även ett flertal mindre teknikutvecklingsföretag. Några av dem har växt från en handfull anställda i Trollhättan till medelstora tjänsteföretag med kunder och medarbetare i hela världen. Tillsammans vittnar detta om den kompetens och kunskap som finns bland Trollhättans ingenjörer. Saab allena har inte byggt upp detta know-how utan det är genom utbyte av kompetens och erfarenhet, konkurrens och samverkan som regionens företag tillsammans utvecklat Trollhättan till ett starkt kluster inom teknikutveckling. Det är den kompetensen som utgör ryggraden för Trollhättans framtid.

Den nischade teknikstaden

För att behålla och stärka ryggraden krävs att teknikämnet får en ännu starkare ställning i stadens grundskolor. Nationella läroplaner är svåra att påverka men i den mån det är möjligt bör matematik ges större utrymme. Det lokala näringslivet och främst teknikföretagen måste ta ansvar genom att erbjuda praktikplatser och prao och redan i unga år låta eleverna få upp ögonen för att teknik kan vara kul och att ingenjörsyrket är brett med goda karriärmöjligheter. Högskolan måste också stärkas. Dess position och status som teknisk högskola är inte tillräckligt stark idag. Fler blivande ingenjörer måste attraheras av Högskolan Väst. Utöver praktikplatser måste näringslivet även samarbeta med högskolan kring forskning och i vid behov också bli en testarena. Såväl kommun, näringsliv som akademi måste samarbeta mer med Göteborg än vad som är fallet idag. Släpp Fyrbodalen! Högskolan måste samarbeta med Chalmers, näringslivet måste samarbeta med Lindholmen.

Unikt för Trollhättan är kunskapen inom teknik och teknikutveckling, men för att vara en attraktiv stad krävs mycket mer. Den duktiga ingenjören har kanske en man och en familj som också måste trivas. Att tillhöra en stor arbetsmarknadsregion är oerhört viktigt, liksom att staden satsar på attraktiva boenden centralt och att området runt resecentrum samt Älvrummet utvecklas.

UDDEVALLA

Unika boendemiljöer, utbildning och upplevelser

Uddevalla har varit en varvstad, en regementsstad och en bilbyggarstad. Idag är alla dessa verksamheter nedlagda och staden har inte fått någon ny identitet eller särprägel på sitt näringsliv. Trots detta så är Uddevalla en stad med växande befolkning och ett näringsliv som mår bra. Uddevalla håller på att utvecklas till en entreprenörstad med många små och medelstora företag. Det finns många kompetenta företag i Uddevalla, några av dem världsledande, men det går inte att inordna dem i ett kluster. Deras verksamheter skiljer sig åt. Det de har gemensamt är Uddevalla som hemort och det är som hemort Uddevalla har något unikt att erbjuda. Stadens framtida styrka finns i de tre U:na, Unika boendemiljöer, Utbildning och Upplevelser.

Västkustens mest attraktiva boendeort

Tankesmedjan vill att Uddevalla förtätas i city men också att staden flyttar närmare vattnet. Hamnen som idag utgör ett hinder för detta planerar att flytta sin verksamhet längre ut. Det kommer att frigöra mark som efter nödvändig sanering blir oerhört attraktiv för bostäder. För att tydligare positionera Uddevalla som en entreprenörort vill tankesmedjan att gymnasieskolan ska ha en tydlig entreprenörprofil. På samma sätt som Uddevallas

elitidrottsgymnasium lockar till sig de mest lovande simmarna i landet ska entreprenörutbildningen locka till sig de mest lovande entreprenörerna. En grundförutsättning för att lyckas är att stadens näringsliv ställer upp med mentorer och praktik. Även Högskolecentrum Bohuslän (HCB) bör ta tydligare position som näringslivets utbildningsleverantör. Som trovärdig entreprenörstad måste företagsklimatet i Uddevalla klassas som ett av de bästa i landet. På temat upplevelser vill tankesmedjan att Uddevalla satsar på dagsturism. Barnfamiljer har nämnts som prioriterad målgrupp och då skulle en stor, centralt placerad lekplats vara attraktiv. Dess besökare skulle även leta sig till city för shopping och mat. Tankesmedjan föreslår också att den redan idag attraktiva strandpromenaden görs ännu mer attraktiv genom att skapa temahållplatser längs den, en hållplats för kultur, en för idrott etc.

Genom att fokusera på att i första hand vara västkustens mest attraktiva bostadsort blir Uddevalla, i likhet med hela Västsverige, beroende av att det går bra för navet Göteborg. Uddevallas fulla potential nås först när järnvägen mellan Uddevalla och Göteborg är utbyggd. Då kommer pendlingen mellan de två orterna att öka och Uddevalla blir ett attraktivt alternativ till det växande Göteborg.

VARBERG

Livsstilsstaden som tillför Västsverige energi

Varberg är den friska kommunen där hälsa, skola och säkerhet är i fokus. Genom att exempelvis satsa på att få Sveriges friskaste förskolelärare får Varberg Sveriges friskaste och mest välmående förskoleelever. Det ger i sin tur friska och välmående föräldrar som blir Sveriges friskaste arbetskraft. Varberg är en av norra Europas mest kända kurorter och ända sedan 1800-talets senare hälft har svenskar åkt till Varberg för att få energi och för att må bra. Det finns en stor potential i att utöka samarbetet mellan stadens spaanläggningar och det snabbt växande sjukhuset. Varberg är också energistaden. Ringhals har stor betydelse som elleverantör men också som en av regionens mest kunskapsintensiva arbetsplatser. Flera av teknikerna är specialister som tillhör de främsta i världen inom sina områden. Förutom elproduktion bedrivs på Ringhals även forskning, främst rörande säkerhet kring kärnenergi.

Slutsatser och rekommendationer

Tankesmedjornas uppdrag var att identifiera det unika med sin ort. Att se hur respektive nav kan bidra till att stärka Västsverige. Alla hittade något unikt, men många tankar om framtiden var gemensamma.

Det unika

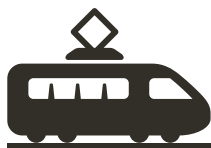
De landade i att Borås är experimentstaden där allt är möjligt. Det finns en anda, ett driv och ett självförtroende som skapar förutsättningar för tillväxt. Dessutom finns området smarta textilier där näringsliv och högskola samarbetar och är världsledande. Skövde är den innovativa industristaden där nyfikenhet uppmuntras från tidig ålder och där inkubatorer gör det möjligt för småföretagen att växa. Genom Billingen har Skövde dessutom ett stadsberg som är unikt i Västsverige. Trollhättan står starkt inom området teknik och teknikutveckling. Inom flyg- och rymdteknik är man till och med världsledande. Uddevallas styrka ligger i ett diversifierat näringsliv sprungen ur en spirande entreprenöranda och tidigare kriser. Om Uddevalla har ett kluster så är det av människor som trivs i den miljö som staden och dess omgivningar erbjuder. Varberg är livsstilsstaden med hälsa och skola i fokus. Varberg tillför Västsverige energi. Från Varberg strömmar el som håller igång den västsvenska industrin och värmer våra hus. Till Varberg strömmar västsvenskar som vill fylla på energidepåerna i stadens spananläggningar.

Det gemensamma

Gemensamt för samtliga tankesmedjor är en insikt om stadsutvecklingens och infrastrukturens betydelse för skapa en attraktiv stad. De vill se sin stad förtätad och då företrädesvis runt stadens nuvarande eller framtida resecentrum. De vill också bli en del av Göteborgsregionen på ett tydligare sätt än idag. Det blir de genom infrastruktursatsningar som underlättar pendlandet. Även det politiska samarbetet spelar roll för känslan av regiontillhörighet. Förväntan på en bättre skola är ytterligare något som förenar tankesmedjorna.

Rekommendationer

Tankesmedjornas arbete har bidragit till att utveckla Handelskammarens politik i de västsvenska delregionerna. De rekommendationer som följer på nästa uppslag är baserade både på Handelskammarens tidigare ståndpunkter och på de nya idéer som tankesmedjorna bidragit med. Rekommendationerna vänder sig till såväl politik, näringsliv som akademi.

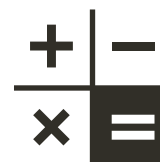
Utveckla stationsområdena

Handelskammaren och tankesmedjorna vill att kommunerna och fastighetsägarna i de västsvenska naven satsar på orternas stationsområden. Tillåt expansion och bygg i första hand kontor, men även bostäder. Ett RegionCity fast i mindre skala. Företag och invånare vill bo och verka centralt. En plats där det finns puls och utbud och som det är lätt att resa till och från. Mindre versioner av RegionCity kan också minska det mentala avståndet mellan Göteborg och naven. Du reser från ett affärsdistrikt till ett annat, inte från Göteborgs affärsdistrikt till ett ensligt resecentrum omgivet av parkeringsplatser.

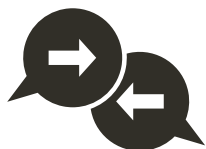
Stadsutveckling – bygg bostäder centralt

Det råder bostadsbrist i samtliga västsvenska naven vilket utgör ett hot mot tillväxten. Att förtäta städerna är en del av lösningen. Städerna måste växa från kärnan och utåt. Ett generellt problem är att kommunerna är för långsamma med att ta fram detaljplaner. Handelskammaren anser att kommunerna måste bli mycket snabbare i sina planprocesser och att de politiska målen för bostadsbyggande måste vara både ambitiösa och tydligt kommunicerade. Samtidigt bör detaljeringsgraden i planerna ses över så att kommunerna tillämpar målstyrning istället för detaljstyrning. Handelskammaren vill också se en justering av det regelverk som styr och fördyrar bostadsbyggandet. Är det till exempel möjligt att sänka bullerkraven för bostäder där innehavaren endast bor under en kortare period, som studentlägenheter, eller att sänka kraven på antalet parkeringsplatser i anslutning till flerbostadshus? Dessutom anser vi att kommunerna bör få ökat självbestämmande vad gäller möjligheten att bygga bostäder vid attraktiva, ofta vattennära, lägen.

Satsa på matematikämnet

Samtliga tankesmedjor vill att deras stad ska ha de bästa skolorna och vara ett föredöme vad gäller samverkan mellan näringsliv och skola. Framför allt vill de att eleverna ska bli bättre på och mer intresserade av matematik och naturvetenskap för att i förlängningen få fler att söka sig till ingenjörsutbildningarna. Handelskammaren ställer sig till fullo bakom det och vill se bättre matematikundervisning i grundskolan. Det västsvenska näringslivet har stort behov av fler ingenjörer. En god arbetsmarknad plus det faktum att ingenjörer förhoppningsvis kommer att lösa många av vår tids stora utmaningar, exempelvis miljöhotet, visar att de kommuner som satsar på matematikämnet i skolorna också satsar på framtiden.

Interagera med Göteborg

Handelskammaren, med stöd av tankesmedjorna i både Uddevalla och Trollhättan, anser att Fyrbodalen har spelat ut sin roll som administrativ region. Att samverka mer inom Fyrbodalen innebär en risk att Göteborg springer ifrån. Handelskammaren anser även att Skövde måste titta mer mot Göteborg och mindre mot Mariestad och Lidköping. Skaraborg behöver en tydlig ledare och Skövde måste axla den rollen. Samma sak gäller för Varberg. Vänd blicken mot Göteborg snarare än Halmstad. I Borås har man börjat se kraften i ett växande Göteborg och fokus ligger på att samarbeta snarare än på att visa att man klarar sig själv.

Stärk den västsvenska identiteten

Det går inte att beordra fram eller besluta om en starkare västsvensk identitet, men en sådan vore önskvärd och vi är på rätt väg. Allt fler företrädare för kommuner och näringsliv identifierar sig som västsvenskar. Blicken börjar vändas mot motorn Göteborg, städerna samverkar i större utsträckning och den internkonkurrens som finns minskar. Insikten om att det är regioner som konkurrerar med varandra håller på att sprida sig. Det är inte länder eller för den delen två västsvenska städer som konkurrerar om kompetens och kapital, det är i första hand regioner som gör det. Genom ett ökat samarbete inom Västsverige, en starkare västsvensk identitet och självkänsla, blir Västsverige en starkare och mer attraktiv region. Denna starka och attraktiva region har, i Handelskammarens egen vision, tre miljoner invånare.

Stärk högskolorna

Det finns cirka 30 universitet och högskolor i Sverige. Konkurrensen om de bästa lärarna och eleverna är därmed relativt hård. Handelskammaren anser att de mindre västsvenska högskolorna måste erbjuda någon form av spetsutbildning. Borås har det redan genom textilhögskolan, men inte högskolorna i Skövde eller Trollhättan. Genom att erbjuda något unikt stärker högskolan sin ställning. Kanske Skövdes spets finns inom spelutveckling och Trollhättans inom energiområdet, men de måste då tydligt ta den positionen. Självklart måste högskolorna även ha en viss bredd i sitt utbud då ett stort antal studenter i sig gör orten attraktiv.

Så gjordes studien

De fem tankesmedjorna bestod vardera av 9-12 personer från näringslivet där varje individ var utvald av Handelskammarens regionchef på orten. Handelskammaren eftersträvade mångfald vad gäller branschtillhörighet samt deltagarnas kön och ålder. En gemensam nämnare för alla som deltog var ett stort engagemang och intresse för framtidsfrågor.

För att tankesmedjorna skulle arbeta på liknande sätt följdes en strukturerad process ledd och dokumenterad av Handelskammaren. Varje tankesmedja möttes under sex halvdagsmöten med följande agenda:

Möte ett: Skapa insikt om utvecklingen i regionen och världen – få en gemensam referensram

Möte två: Nulägesanalys av respektive ort – tillgångar och brister

Möte tre: Fortsatt nulägesanalys – utmaningar och möjligheter

Möte fyra: Deltagarnas personliga visioner för sin ort

Möte fem: Ta fram en gemensam vision för tankesmedjan

Möte sex: Ta fram en strategi för det fortsatta arbetet – vilka vill vi påverka och hur?

Den statistikdel som ingår i nulägesanalysen togs fram av Västsvenska Handelskammaren och presenterades för respektive tankesmedja som fick kommentera, lägga till och dra ifrån.

Vi är företrädare för det västsvenska näringslivet och en mötesplats där människor och företag kan inspireras och skapa affärer.
Tillsammans med våra 2 700 medlemsföretag arbetar vi för ett västsvenskt näringsliv i världsklass.
Vi gör Västsverige starkare.

www.handelskammaren.net

Göteborg
Mässans gata 18
412 51 Göteborg
031-83 59 00

Borås
Österlånggatan 40
503 37 Borås
033-20 62 41

Skövde
Varnhemsgatan 16A
541 27 Skövde
0500-59 50 30

Stockholm
Västra Trädgårdsgatan 15
111 53 Stockholm
08-411 34 10

Trollhättan
Åkersjövägen 10
461 29 Trollhättan
0520-48 10 90

Uddevalla
Museigatan 2
451 50 Uddevalla
0522-149 20